

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de douăori 24 fl., — de trei ori 30 fl.
rândul cu litere garmond.

Notificare oficială.

Nr. 13930 Școl. 1909. În virtutea concluderii din 3 Noembrie 1909 Nr. 518 al Preaveneratului Consistoriu Mitropolitan, regulamentul pentru examenul de calificare în învățătorească în Mitropolia greco-orientală română, votat prin concluderea congresuală Nr. 127 din sesiunea anului 1909, prin aceasta intră în vigoare cu ziua de azi, ceea ce se publică spre scire și conformare.

Sibiu, din ședința senatului școlar, ținută la 17 Decembrie 1909.

Consistorul arhidiecezan.

Noi și frații din regat.

Sibiu, 3 Ianuarie n. 1910.

A spus un mare adevăr domnul P. P. Carp, când a afirmat în camera română, cu ocaziunea discuției asupra adresei, cu o vădită mândrie națională, că noi, Românii din statul ungar, nu vom peri în luptele purtate pentru conservarea noastră națională, și că învingerea, mai curând ori mai târziu, tot a noastră are să fie, — fără a se amesteca frații din regat în neînțelegerile pe cari le avem noi cu Maghiarii.

Așa e! Dar de perire nici nu ne temem noi, și nu ne-am temut nici odată! Pentru că dacă nu au fost în stare să ne repună și în groape veacurile lungi ale întunecului prin care am orbecat fără nici o conducere, lipsiți fiind de dulcea noastră limbă națională până și în biserică, — nu ne va putea șterge nime de pe fața pământului astăzi, când conștiința națională e deșteptată destul de bine până și în sinul celui de pe urmă fiu de țaran.

Nu de perire ne temem noi, ci ne face mare îngrijire și ne reclamă mari opintiri faptul, că prin aceea se intenționează cu noi din partea deținătorilor puterii de stat suntem împedecați în dezvoltarea noastră firească, pe terenul *cultural* și cel *economic*. Să ne gândim numai, unde am fi noi astăzi, dacă limba noastră rămânea, așa cum a fost ea decretată din partea dietei dela 1863: din Sibiu, limbă *oficioasă*, alături, cu cea maghiară și germană, în administrație, în școli, la justiție, ba și la guvern!

Opintirile pe cari avem să le facem noi în situația ce ni s'a creat în statul ungar merg deci, și trebuie să meargă într'acolo, ca pe lângă toate piedecile ce ni se pun, pe lângă toate miseriile cu cari avem să luptăm, noi totuși să mergem înainte, în *cultură* și *bunăstare*. Și credem, că judecata obiectivă a lumii nu poate să constate decât faptul, că eforturile noastre, făcute în direcția aceasta, nu sunt zadarnice. Noi de fapt mergem înainte. Ne luptăm cu toate năcazurile, dar pe loc nu stăm!

Ar fi și rău și foarte trist pentru noi, dacă aceea ce facem, ce datorăm să facem pentru conservarea individualității noastre naționale, pentru cultura și bunăstarea

poporului nostru, nu am fi în stare să o facem din propriile noastre puteri, ci ar trebui să cerem ajutorul, ori intervenția fraților nostri din regat. În cazul acesta am da numai dovadă, că nu este vitalitate în noi, că nu avem hărnicie și trăinicie, și atunci vrednici am fi de perire!

N'avem deci nici o trebuință de intervenția fraților din regat în neînțelegerile pe cari le avem noi cu compatrioții maghiari, și bine zice domnul Carp, că România *oficioasă* are să păstreze cea mai mare neutralitate, o *neutralitate absolută* în luptele pe cari le purtăm noi cu curentul șovinist maghiar de astăzi, amețit de absurda idee, că toate popoarele din Ungaria au să devină maghiare, în sentimente și în limbă, pentru că în Ungaria să nu mai fie decât un singur popor cu o singură limbă, spre a forma statul *unitar maghiar*.

Și bine ar fi, dacă cel puțin pe viitor și România *neoficioasă* s'ar purta cu aceeași neutralitate absolută față de noi, ori mai bine zis, față de *unii* dintre noi, ca România *oficioasă*, scutindu-ne astfel de desbinări, de certe, de decepțiile avute în trecut de mai multe ori, tocmai în urma intervenției unuia ori aluia dintre fruntașii fraților din regat, a unuia ori aluia dintre partidele politice de acolo. Pentru că trebuie să dăm dreptate și dnului N. Iorga, când ne spune, că „*numai munca, organizarea, solidaritatea pot mântui astăzi națiunea de primejdii ce o pândesc*”. Și prin intervenția din trecut a unora din regat tocmai la *organizarea și solidaritatea* noastră, atât de necesară în munca pe care suntem dator să o sevârșim, s'au făcut cele mai regretabile atentate!

Nu ne mai gândim, cum în contra marelui Andreiu baron de Șaguna, acest lucafar al vieții noastre publice, tocmai în zările din România s'au dat odineoară luptele cele mai detestabile în zările, cari l-au tratat ca pe un trădător de neam, ca pe un maghiaron, gata să-și ducă neamul la vânzare, — el, care și-a deșteptat neamul din somn și l-a adus la viață nouă, — și a-nume, numai pentru a discredita pe Șaguna și a-l compromite în fața opiniei publice române, — dar ne gândim la faptul, că în vara trecută iarăși zările din România, deci frații din regat, au alarmat lumea cu știrile tendențioase, că actualul nostru Mitropolit e în pertractări cu guvernul, ca să-și vândă neamul și biserica, — el, care veghiaza asupra așezămintelor și instituțiilor bisericești, asupra autonomiei ei, ca nime altul, — tot numai pentru a discredita și a compromite, pentru a-l face imposibil în fața opiniei publice române. Pecând, dat fiind faptul, că luptele pe cari avem să le purtăm pentru conservarea noastră națională sunt de caracter mai ales *cultural*, și că misiunea bisericii încă este lățirea și promovarea culturii: ce ar fi mai firesc, care ar fi datorința fiecărui Român cu inimă curată, dela noi și de altundeva, decât să propage *deplină încredere față de șefii bisericilor*

noastre, ba poate chiar și ideea unei organizări sub conducerea arhierilor nostri, căci o astfel de organizare ar fi cea mai naturală, cea mai perfectă, și numai din o astfel de organizare s'ar naște negreșit aceea ce astăzi ne lipsește, și ce ni-a lipsit din momentul în care Arhierii nostri au fost dați la oparte dela conducerea treburilor obștești naționale: *solidaritatea*. Să ne aducem numai bine aminte, când a fost poporul nostru mai bine organizat, și când a avut el zile de glorie, când a avut succese politice, decât atunci, când conducerea sa era încredințată celor doi Mitropoliți ai bisericilor române!.. Căci la noi alt rol și altă misiune au Arhierii, nu ca cei din regatul român!

Ceice ne voesc binele, caute deci, nu să ne desbine, căci prin aceasta ne slăbesc, ci să ne închiege rândurile, ca în perfectă solidaritate, umăr la umăr să putem lupta în contra răutății vremii și a oamenilor, căci așa vom învinge toate piedecile și vom trece peste toate năcazurile. Incolo însă rămână toți cei nechemăți în *absolută neutralitate* față de noi, pentru că hărnicia noastră proprie trebuie să ne scoată din năcazurile în cari ne aflăm, și ea ne va și scoate, cu siguranță.

Arestarea poetului Goga.

Sâmbătă după amiază la orele 2 poetul Goga a fost arestat în Budapesta, pe motivul, că are mai multe procese de presă pentru articole publicate în „Tara Noastră” și vrea să fugă în străinătate.

Crisa. În urma faptului, că cu Jus'h și partidul său nu s'a putut ajunge la înțelegere, domnul Lukács László, designat din partea Maiestății Sale de ministru-prezident ungar, a început pertractări cu celelalte partide politice din dietă, pentru formarea unui guvern de tranziție, cu misiunea de a lua conducerea afacerilor țării, până se va afla o modalitate pentru rezolvarea definitivă a crizei. Dacă nu succede planul, va fi disolvată dieta și vor fi ordonate alegeri noi.

Sfântul sinod al României a fost convocat pe Sâmbătă, săptămâna trecută, în sesiune extraordinară, pentru a croi judecată asupra Preasfințitului episcop al Romanului, Gherasim Safrin. Actul de acuzare, întocmit din partea ministrului de culte Spiru Haret, conține următoarele puncte: Preasfinția Sa e vinovat, că n'a pomenit în episcopia Romanului pe I. P. S. Sa Mitropolitul Moldovei, șeful ierarhic bisericesc, că a aruncat afarisirea episcopului Gherasim și scoaterea sa din scaunul de episcop.

În senat P. S. Sa episcopul Gherasim a fost atacat pentru cunoscuta sa atitudine, iar când a luat cuvântul pentru a se apăra, toți ceilalți arhierii au părăsit în mod demonstrativ sala de ședință, ca semn că nu mai au nimica comun cu P. S. Sa.

Consistoriul superior bisericesc și-a terminat lucrările Vineri, când s'a ținut ultima ședință. Era a patra.

Examen de nostrificare.

Ziarul „Lupta” din Budapesta Nrul 225 sub titlul „O nouă ordonanță ministerială” comunică cetitorilor săi, că două învățătoare dela școli confesionale române, — pe baza unei concesiuni ministeriale, — au făcut examen din limba și literatura română la pedagogia de fete de stat din Cluj, în scopul de a-și nostrifica diplomele câștigate la acel institut și a putea funcționa la școli cu limbă de propunere română. În faptul acesta „Lupta” vede un nou atac îndreptat în contra autonomiei noastre bisericești; și în fine, pentru a-și completa comunicatul întru zidirea morală a cetitorilor săi, loveste în consistoriile „somnolente”.

După comunicatul numitului ziar una dintre candidate e Ana Marinca, actuala învățătoare dela școala confesională gr. or. română din Cojocna. Chestiunea ne privește și pe noi, deci s'o clarificăm. Candidata Ana Marinca a fost aleasă învățătoare definitivă în sinodul parohial din Cojocna, ținut la 24 August 1908. Alegerea a fost aprobată de Consistor, dar decretul de învățătoare definitivă nu s'a extradat, fiind învățătoarea aleasă provocată a-și nostrifica diploma în senzul normelor noastre în vigoare. Regulamentul pentru examenul de calificare învățătoarească din Mitropolia noastră în §-ul 40 dispune adecă: „Învățătorul sau învățătoarea gr. or. română, care a obținut diploma la alte institute pedagogice din patrie, voină a se aplica la școlile gr. or. române din Metropolie, va avea a se supune unui examen întregitor din: religie și morală, limba română, cântări bisericești și tipic. Învățătoarele din cântările bisericești și rituale nu se califică”.

Sunt institute pedagogice de stat cu catedră în regulă sistematizată pentru limba și literatura română. Candidații gr. or. rom. dela aceste institute fac examenul din limba și literatura română deodată cu examenul din celelalte obiecte, precum și examenul din religie și morală, sub prezidiul comisarului consistorial, anume trimis spre acest scop. Așa se întâmplă e. cu candidații, cari cercetează pedagogia de stat din Deva.

Pe aceștia nu-i privesc dispozițiile §-lui mai sus citat, deși calificarea lor din limba și literatura română ar putea fi discutabilă din unele puncte de vedere. Să revenim.

Învățătoarea Ana Marinca a cerut dela Consistor permisiune, ca să presteie examenul de nostrificare al diplomei sale la pedagogia de stat din Cluj. Consistorul neavând cunoștință *oficioasă*, că la pedagogia de stat din Cluj ar fi catedră sistematizată pentru limba și literatura română, prin concluderea sa din 3 Decembrie v. a. c. Nr. 13713 Școl. a respins cererea respectivei învățătoare, și în senzul

Ș-lui mai sus citat a îndrumat-o, ca în timpul cel mai scurt posibil să se prezenteze aici pentru a-și nostrifica diploma. În acest stadiu al chestiunii ne-a surprins comunicatul „Luptei”. Consistoriul va clarifica afacerea în calea sa oficioasă. Am dat această rectificare pentru a dovedi cât de mult greșesc gazetarii noștri în contra moralei publice, când pe temeiul vorbelor de pe stradă suspicionează și atacă forurile bisericești, cari nu întrează nici o ocaziune a-și face datoria. Suntem curioși, dacă dnii „vigilenți” dela „Lupta” vor lua notă de această rectificare, bazată pe acte?

Adunarea generală

a „Reuniunii de agricultură din comitatul Sibiuului”, ținută în comuna mărginașe Porcești.

Și de astădată comitetului acestei reuniuni în urma multiplexelor ocupațiuni din cursul primăverii și a toamnei nu i-a fost dată putința să țină mai de grabă adunarea sa generală decât în 26 Decembrie st. n. deci în timp de iarnă.

În schimb însă a avut bucuria de a avea ticsită biserica de public, cum mai rar ni s'a dat să vedem.

Plecând cu trenul de amezii ce duce spre România membrii comitetului Dr. P. Șpan, Aurel Cosciuc și secretarul Victor Tordășianu, însoțiți de membrii reuniunii Dr. Ioan Ivan și Nicolae Bratu, proprietarul tipografiei „Foi Poporului” am sosit la gara din Porcești, după orele 2 p. m., unde ne așteptau locuitorii comunei în frunte cu preotul Dragomir, notarul Comșa, primarul Andrei Gălea, corpul învățătoresc și alți fruntași.

Vorbirea de primire a preotului, în care exprimă bucuria de a vedea pe reprezentanții reuniunii sosiți în mijlocul lor spre a le da povețe din cele ale economiei, i-a răspuns membrul din comitet Dr. P. Șpan, care în cuvinte avântate a arătat datorința ce o are cărturarimea română de a merge în mijlocul poporului dela sate și a-i veni în ajutor cu sfaturile sale spre a-și întocmi gospodăria sa mai cu minte.

Trecând de pe peronul gării ni-au făcut onorurile pompierii așezați în ordine frumoasă.

În o ploaie torențială am purces tot publicul în frunte cu pompierii până la biserică unde s'a ținut adunarea.

În tot parcursul drumului trimbițele pompierilor mestecate cu intonarea de cântece ne-au însoțit până la locul destinat.

Intrunirea s'a ținut în biserică, căoi era o aglomerație de public, încât în alt loc nu ar fi încăput, iar afară curgea ploaia șiroaie, pe când pe vârfurile Sarului dela spatele comunei alergau cu ințeleală spre pământ fulgi de zăpadă.

Conducerea adunării în absența prezidentului a fost încredințată membrului din comitet Dr. Petru Șpan, care în fața altarului a grăit cam următoarele: Comitetul Reuniunii de agricultură din comitatul Sibiuului a hotărât de astădată să-și țină adunarea sa generală în această comună fruntașă din marginime, unde este de mult, de când această reuniune nu s'a intrunit.

Noi cei dela centru mergem de primăvara și până în iarnă prin toate colțurile acestui comitat, ca să ne sfătuim dimpreună cu țărănimea noastră asupra felului, cum am putea mai bine să ne întocmim și noi gospodăria, ca munca noastră să aducă spor mai bun, pământurile, vitele și grădinile noastre rod mai îmbelșugat.

Popoarele mai înaintate în cultură au făcut de sute de ani încercări felurite și au ajuns să știe ce pământ pentru care soiuri de bucate se potrivește, căoi nu tot acel pământ, care e potrivit pentru grâu e potrivit și pentru ouă, ovăș, orz ori hrișcă. Fiecare cereală își cere partea lui de nutrire anumită. Apoi iară nu tot felul de gunoier are pe o formă materii nutritoare.

Gunoier verde are până la 70%, pe când paieile dela 20—50% și încă cu cât nutrețul e mai uscat, cu atât are mai puțină putere la nutrire. Fac rău țărâni noștri, când prea uscă fânul, ori otava, sau lasă prea mult paieile de ouă să se usce, deși tuleul e copt.

În grăunțe se află nutrețul cel mai bun, căoi aici întreg nutrețul are materii nutritoare. Lucru ciudat, oameni cu oarte știu să spună înainte cu câți chgr. se îngrașă vita, dacă mănâncă outare nutreț.

Aceasta și alte multe lucruri despre vierit, albinărit, împădurit venim să vi le spunem, ca să ne ridicăm și noi alătura cu alte popoare.

Țărâni sunt talpa țării și dacă lor le va merge bine, atunci și domnilor le va merge bine; iar dacă lor le va merge rău, și domni nu o vor avea prea bine.

Poporul nostru a oăru strămăși au curățit locurile aceste de spini, petrii și le-au făcut fructifere este fiul pământului de care e legat cu toată ființa sa. Ținem la glia noastră strămoșască și nu vrem altceva decât ca alătura cu celelalte popoare să conlucrăm și noi la ferioarea patriei noastre, în care ne-am născut, trăim și vom să murim. Cu acestea declar adunarea generală deschisă și dau cuvântul dlui secretar Victor Tordășianu. Secretarul explică conținutul raportului general după titlul, cum urmează, căoi o ceterie per extensum ar fi fost imposibilă, fiind voluminos. Spune cum reuniunea a ținut expoziție de copii în Poiana, întrunire egricolă în Călnic, expoziție de vite în Șura-mare, expoziție de poame în Avrig, curs de altoit pomi, înființarea de reuniuni „Raiffeisen”, aducere de opuri din biblioteca reuniunii.

Expunerile sale sunt presărate cu pilde vii pe alocurea foarte captivante. Câte odată și se pare, că merge prea în amănunte, dar mergerea aceasta poate că e motivată prin experiența de 20 ani aproape de când munceste cu zel și desinteres pentru cauza țărânului român. După terminarea expunerilor s'a ales o comisiune pentru reorganizarea rațiunilor în persoanele: I. Dragomir, G. Comșa și D. Grecu, cari retrăgându-se spre a le studia, adunarea și-a continuat programul.

Comisiunea terminând cenzurarea socotelilor prin referentul părintele Dragomir propune darea absoluturului și primirea preliminarului de buget în toamnă. Primindu-se ambele propuneri se trece la propuneri independente. Notarul Ganea propune și adunarea primește ca raportul să se tipărească mai de grabă și să se trimită membrilor în 15 zile înainte spre a-l putea ceti și studia.

În timpul cât comisia a cenzurat socotelile membrul din comitet Cosciuc a ținut o foarte instructivă prelegere despre pomărit. A zis cam următoarele: La începutul prelegerii a vorbit despre însemnătatea pomăritului în general. A arătat cumcă folosul pomăritului e de două feluri: direct și indirect. Direct prin folosul ce-l aduce în bani, indirect prin faptul, că regiunile plantate cu pomi sunt mai scutite de vânturi, de secetă, aerul curat și igienic, regiunea întreagă are aspect mai frumos și altele. A arătat cum prin cultura pomilor se pot exploata toate acele terenuri, cari altfel nu ar da nici un venit. A vorbit despre poame proaspete și uscate, ca hrana omenească, cum putem combate beția prin consumația de poame și vin făcut din ele.

După introducerea aceasta — înând în considerare faptul că în Porcești este un pomet de 200 jugere — a vorbit despre îngrijirea de dat pomilor toamna și anume: Curățirea pomilor de coaja moartă și de muschi, folosul acestei lucrări și uneltele întrebuințate, după aceea despre săpatul la jurul pomilor cum și până unde trebuie făcut, folosul lui, spoiul pomilor, apărarea contra epurilor, curățitul și răritul coronei de crengile uscate și prea dese și la urmă despre gunoiera pomilor și gunoier de grajd și cu zamă de gunoier. Cu acestea și-a terminat prelegerea care a fost ascultată cu foarte mare atențiune. În urma acesteia popular a cerut deslușiri în diferite chestii, cărora li s'a dat din partea prelegătorului deslușirile necesare.

Cu aceasta s'a terminat adunarea, care a fost închisă prin prezidental ad-hoc Dr. Petru Șpan. De aici ne am depărțat către nouă ore la un oțel românesc, unde s'a servit mănăcarea. Aici în discursuri animate am petrecut până la orele 9 seara, când am plecat spre Sibiu.

Inimosul secretar deși obosit și cam indispus a întreținut publicul meserierilor, rezultatul a fost bun și pentru pălăria „Dumnezeu vede”.

În adevăr numai Dumnezeu vede munca obositoare a acestor muncitori dela reuniune, cari și prin frig, prin ploșie, ger aalegă pe la căminile săteanului nostru, ca acolo să-l vadă și povățuească în cele bune. Dumnezeu le va și răsplăti la vremea sa pentru truda și osteneala, pentru serviciul culturale neamului românesc dela sate.

AMVONUL.

Predică pentru îndemnare la statornicie în credința și legea strămoșască

de Eugen Munteanu preot în Bura.

„Întelepțește-mă și voi căuta legea ta și o voi păzi pre ea pururea cu toată inima mea”.

„Și voi păzi legea ta pururea, în veac și în veacul veacului”.

„Aceasta m'a mângăiat întru smerenia mea, că legea ta am păzit. (Ps. c. 118 v. 34, 44, 50).

Iubiților creștini! Așa se ruga odinioară de Dzeu insufletit proroce David, și precum atunci acest mare împărat și proroce făgăduința tare a pus înaintea lui Dzeu: „și voi păzi legea ta pururea în veac și în veacul veacului”, așa eu, iubiți creștini, văzându-vă astăzi adunați într'un număr atât de frumos în această sfântă casă a Dlui, voiesc să vă îndemn prin învățăturile mele, ce vi le-oi întinde din izvorul dragostei, de care plină este inima mea față de voi, și să vă însuflețesc, ca și voi făgăduința tare să dați lui Dzeu, asemenea prorocului David, că veți trăi pururea în legea Dlui, că veți ținea strâns și neclintit la biserica noastră dreptcredincioasă răsăriteană, la care de veacuri au ținut și străbunii noștri și la care și noi urmașii lor sfântă datorință avem a ținea totdeauna, căoi dela aceasta va atârna ferioarea noastră în viitor, și numai atunci vom putea nădăjdui să ajungem la bine, atât pe pământul acesta, cât și dincolo, în vecinicie. Și vă voi arăta întâi, cumcă biserica noastră numită „drept măritoare ortodoxă”, în care trăiesc și se hrănesc sufletele noastre astăzi, își are începutul dela însuși Cristos și dela Apostolii săi, și oă într'u aceasta s'a plămădit și neamul nostru românesc, și de când s'a plămădit, strămoșii noștri tot în aceasta biserică au preamărit pre împăratul cerului și al pământului, căruia a ne închina și pe care a lăuda datorință vecinică sfântă avem. Apoi voi arăta mai departe, cum Dzeu și sufletele străbunilor noștri trecuți la vecinicie așteaptă și cer, ca și noi în această scumpă biserică alor și numai în aceasta să ne naștem și în aceasta să și murim, căoi altcum vinoați am fi, și blăstămăm lor amarim s'ar descărea asupra noastră, asemenea blăstămămului Mântuitorului asupra poporului Israel și al cetății acestuia.

Cătră tine Isus Dzeul nostru privesc deci și te rog, revărsă asupra mea darul tău cel cereș și mă umple de putere și înțelepciune, ca să pot grăi la inima acestui iubit popor al Tău, ca să-l conving, să vadă și să simțească, că nu are ferioare, nu bucurie, nu pace, nu mântuire, decât numai în biserica Ta întemeiată de Tine, întărită de Apostolii Tăi, și pecetluită cu sângele sfinților Tăi, în care biserică și strămoșii noștri veacuri deiarând s'au mângăiat, la al cărei foc sfânt noi, poporul Tău, dela începutul nostru ne înălțăm!

„Ascultați-mă pe mine, că lucruri de cinste voi grăi și voi scoate din buze cele drepte”. (Pilde cap 8 v. 6).

Măntuitorul nostru Isus Cristos, după ce și-a plinit lucrarea sa de răscumpărare a neamului omeneșc, descoperindu-și toate învățăturile sale confirmate prin minuni, înainte de a se întoarce la Tatăl, de unde s'a și pogorât, pe Apostolii săi, cari au fost martorii învățăturilor și minunilor sale Dzești, i-a trimis în toată lumea cu cuvintele:

„Mergând învățați toate neamurile, botezându-le pre iele în numele Tatălui și a Fiului și a Duhului Sfânt” și „celce va crede mântuise-va, iar cel ce nu va crede osândi-se-va”. Credincioși acestei îndatoriri a Învățătorului lor răsăritu-s'au apostolii pe față a tot pământul, binevestind pretutindenea evangelia lui Cristos și făcând minuni, prin ceea ce au pus baze la biserica cea vie a lui Cristos fiind ei înșiși petrele cele din capul unghiului.

Dela acești Apostoli apoi precum sf. scrieri ne învăță au primit dreptul și străbunii noștri învățăturile lui Crs, lăpădând păgânismul, în care până atunci orbecaseră. Noi am fost chemați la Crs prin înșiși Apostolii și astfel începutul bisericii noastre se trage chiar din vremea sf. Apostoli. Aceasta luminat o putem vedea din epistola Apostolului Pavel către străbunii noștri Romani, unde astfel scrie: „întâi dreptaceea mulțămese Dzeului meu prin Isus Cr. pentru voi toți, căoi credința voastră se vestește în toată lumea”, ceea ce ne arată că străbunii Romani, când le scrie lor sf. Pavel, erau creștini și deși ce privește credința încă numai prunci, dar erau tari întru ea, țineau strâns la ea, căoi așa le scrie Pavel tot în epistola sa: „Că ascultarea voastră la toți au ajuns și mă bucur dreptaceea

de voi și voiesc să fiți și deacuma înțelepți spre bine și nepricepuți spre rău”.

Vedeți dară, iubiți creștini, că noi Români ne avem credința întru Cr. dela înșiși sf. Apostoli. Și de atunci străbunii și părinții noștri au stat tari ca stânca pe lângă acele învățături curate, ce le-au primit, și ori-ce vijelie, ori ce furtună s'a descărcat în cursul vremilor cu soopul a de le nimici curata lor credință, a fost înfrântă și biruită de puterea dzeiască a credinții lor, ba după ce compatrioții Unguri ca păgâni au venit în țara aceasta, minunându-se de credința sfântă a Românilor și de țaria lor în credință, principii și vovezii cei dintâi Unguri cu mult popor a lor dela străbunii noștri au primit legea creștină. Dar vremele s'au schimbat, căoi nu mult a stat aceștia întru legea primită dela străbunii noștri.

În urma influențelor papistașilor au intrat în sânul bisericii lor. Deatunci apoi și până aproape în veacurile din urmă străbunii noștri au fost huiduiți în legea lor, aci de biserica catholică, aci de cea calvină, cari au umblat să despoaie pre Români de legea lor curată și să-i tragă la sânul lor. Și pentru-ca să-și ajungă acest șoc n'au cruțat mijloacele folosindu-le mai cu seamă în potriua păstorilor bisericii noastre, a vlădicilor și a preoților, căoi credeau că de vor huidui pre aceștia, poporul rămas fără conducători, va cădea orb și în mreaja lor, căoi scris este: „bate-voi păstorul și se vor risipi oile turmei”. S'au înșelat însă, căoi străbunii noștri nu s'au spăimântat, și cu toate machinațiile dușmanilor lor credință și biserica lor sfântă moștenită dela înșiși sf. Apostoli nu li s'a putut răpi și deși fără păstori, fără conducători, deși pradă întâmplărilor, bătuiți de valurile vremilor, au rămas statornici în credința, ce le era crescută în sânge, le era legată de viață. Unii mai bine și-au jertfit viața, decât să-și jertfească credința și să se lapede de biserica lor.

Ba, rămași Români în mai multe rânduri fără păstori, au alergat prin România, pela preoți de acolo, luându-și dela aceștia mângăierea sufletească. Așa și-au păstrat străbunii și înaintașii noștri legea! Nu s'au dat supuși dușmanilor lor cu nici un preț și deși vlădici și preoți străini de lege au umblat cu vorbe frumoase, ademenitoare, să-i înșele a trece în turmele lor, cu toate acestea legea cea atât de scumpă lor nu și-au lăsat-o, de credința lor curat apostolică nu s'au deslipit, decât numai foarte puțin din cei slabi de inger.

Ca mai tare să vă convingeți, iubiților creștini, cât de statornici și neclintii au fost înaintașii noștri în legea lor, vă aduc pildă din cele multe de statornicie pe un vlădică cu numele Sava Brancovici, care a trăit înainte de asta cu 250 ani pe vremea principilor calvini ai Ardealului George Rákoczy și M. Apafi. Acest vlădică fiindcă n'a voit cu nici un preț a se lăsa de legea și biserica lui, pe care o apăra cu multă abnegațiune împotriva calvinilor, cari erau pe atunci stăpânitori aici în Ardeal, — a fost chinuit și batjocorit în chipul cel mai grozav. Purtatu-l-au desbrăcat pe ulițele Vințului de batjocura oamenilor, bătutu-l-au cu bici ca pe cel mai mare făcător de rele, apoi bolnav și istovit de bătăi l-au pus pe un cal și l-au dus în temniță, de unde scăpând mai târziu la intervenirea domnitorului de pe atunci al României, na peste mult a murit în suferințele sale pentru biserică și lege.

Vedeți deci, iubiților, până unde a fost în stare să meargă un vlădică străbun, în ce privește statornicia în credință și lege, pentru cari nu s'a retras a suferi chiar și moarte, ba încă moarte mucenică!

Pe lângă vlădici și preoți au rămas încă tari și turmele lcr, peste cari revărsatu s'au potop de cercări cu soopul vădit de a-i despoia de ce au avut mai scump și mai sfânt, de legea lor, la care țineau mai mult decât la viață.

După acestea dat-au apoi peste capul străbunilor noștri o nouă și cea mai grea lovitură, asemenea căreia mai dureroasă până acum încă nu venise peste ei. Atea 200 de ani s'a plinit, decând-cum se exprimă un învățat român „o meteahnă străină” a voit să imprăție pe strămoșii noștri de sub steagul bisericii lor, să-i răsătească dela vatra credinții lor strămoșești și să-i tragă în mreaja ei, numai ca această „meteahnă” să se întărească și să se imputernicească pe contul strămoșilor noștri de nația română și de legea dreptcredincioasă răsăriteană.

Această meteahnă străină a fost, iubiților, biserica papistașă, a cărei poziție cam slabă fiind în aceste vremuri aici în Ardeal, a voit să câștige pe partea ei pe Români, ca astfel apoi întărindu-se să și elupte o poziție mai covârșitoare față de calvini, cari stăpâneau atunci la noi. Prin făgăduințe de munți de aur și vorbe

frumoase, iar ce nu s'a putut pe calea asta, prin tătăre reș, prin legi aspre, au cercat ajungerea scopului.

Și cei slabi de inger, crezând făgăduințelor frumoase ale papistașilor, iar alții picând sub greutatea legilor, ce să croieseră peste măsură aspre pentru Românii cari nebagând în seamă făgăduințele, rămăseseră pe lângă legea părinților lor, mai pe urmă s'au plecat lor primind unirea cu papistașii. Dar cei mai mulți dintre cei ce-și lăsară legea, oăindu-se mai târziu de ceea ce au făcut, muștră de conștiință, s'au retras iarăși la sânul mamei maiorii noastre, bisericii care ne-a păstrat pe părinții în cursul atator veacuri viforase de ceea ce suntem azi, ca Români.

Astfel, iubiți creștini, poporul nostru românesc a trebuit să găsească un pârhar amar, cu urmările cele mai rele pentru mare năpastă, de a fi în desbătărea 2 cete.

Românii până acum lucrați într-o singură biserică, se împărțesc în 2 biserici, primind o parte din ei unirea cu papistașii.

Mare jale a fost aceasta pentru noi, ce am pierdut strămoeștii! Măcar de li s'ar fi păstrat făgăduințele, dar și aceste numai pe mică s'au plinit!

Iubiților creștini, din cele ce cu drag vile-și purtăm până aci luminat puteți vedea cu claritate, că precum strămoșii și părinții noștri au ținut că țările și neolinită alipire la credința lor cea sfântă apostolică, așa și noi datori suntem a o face acceat, mai vartos pentru aceea, că această credință, cum auzirăți, ca primită fiind de drept de la sf. apostoli și păstrând întru toate curățenia de atunci, e singura lege apostolică curată, precum cerelele biserici și legi nu pot fi, căci acestea au părăsit curățenia învățăturilor depuse în sf. scrieri de sf. Apostoli și sf. părinți, ori că au mai lăsat din aceste, ori că au mai adăugat și din parte-le la acestea. Biserica noastră ortodoxă străbună este dară, iubiților, cea mai veche biserică creștină, păstrându-se tot așa, precum s'a făcut ea de întemeietorii Dl Iesus Cristos și de sfinții lui Apostoli.

Datorință sfântă avem a ținea la biserică în care ne-am născut și pentru aceea, că aceasta o cere dela noi cinstea noastră de oameni și creștini buni; căci cu adevărat sfânt și mare este rodul statorniciei creștinului întru legea, în care s'a născut și s'a botezat.

Ca pildă a statorniciei vrednică de urmat să luăm, iubiților creștini, cuvioasele Mironosițe. Cu câtă cinste s'au purtat acestea față de mântuitorul, cât a fost acesta pe pământ, cu câtă sete ascultau cuvintele lui, cu câtă smerenie îi slugiau lui. Dar nețărmarita lor dragoste, cinste și sete după Mântuitorul Cristos se vede după moartea lui mai cu adevărat. Nu oruzară bani, nu lefu prea mult a mâneca des de dimineață la mormânt, ci cumparând mireme și uleiuri scumpe, merseră la groapa sfântă, să-l ungă pe El.

Iată, creștini iubiți, adevărată statornicie, iată chipul, cum mărturiează acele neincetate pe Isus! Pe aceste cuvioase femei pururea să le aveți în vedere, iubiților, pentru că precum acestea pe Isus, așa voi să vă cinștiți biserica și legea în cursul vieții voastre și să vă fie obligământ veinic sfânt a vă lipsi cu trup cu suflet de biserică părinților voștri, căci precum maica cea bună, ce-și vede pruncul alergând spre dansa, îi întinde cu toată căldura brațele pentru a-l îmbrățișa și peptul pentru a-l hrăni și crește, tot astfel biserica noastră ca maică străbună cuprinde și ocrotește cu căldură pe toți fiii săi la sine, nutrindu-i cu laptele cel curat al învățăturilor sale evanghelice, pentru ca să devină buni, fii cinștiți în lumea asta și moșteni ai bunătăților cerești în lumea cealaltă, fără a cere în schimb alta, decât recunoștința mironosițelor față de Crs. după moartea sa, al cărui dzesc trup l-au uns cu mireme și uleiuri scumpe în semnul veiniciei lor smerenii și recunoștințe față de marele învățător.

Asemenea acestora ungeți și voi, iubiți ascultători, cu uleiul iubirii voastre nețărmarite și cu mireasma neînfrânței statorniciei și a neolintitei voastre alipiri corpul cel sfânt al maiorii noastre bisericii strămoșești, cea clădită de Cristos, întărită și împodobită prin sângele mucenicilor și apărată de brațele credincioase și oșelite ale bătrânilor noștri, cari luptat-au cu nespuse bărbăție împotriva tuturor dușmanilor, cari ținteau să-i dea lovitura de moarte, apărând nevățămăta întregitatea ei, pentru a ni o lăsa nonă neștirbită.

Ca pe o comoară neștirbită ni-au lăsat strămoșii noștri credința și biserica lor, ca și noi comoară nestinsă să o dăm

urmașilor! Ascultați dară de glasul dulce al bisericii noastre strămoșești și rămâneți credincioși până la moarte legii sfinte moștenite dela părinții noștri, căci făcând așa, mult să bucură și să veselesc aceștia, lacrimi de bucurie varsă ei acolo în plaurile cerești, de unde cu drag privețo asupra voastră și cu drag vă așteaptă a vă primi în sânul lor. „Ca de floarea strugurelui copt așa se veselesc inimile lor de voi“ (Eclesiastul II, 19).

Din potrivă, acei creștini, cari ca și frunza se olatină și se îndoiesc despre adevărurile scumpei noastre legi strămoșești, cari azi au o lege, mână alta, pe unii cu aceștia aci pe pământ îi vedem la urma urmelor ajunși prin nestatornicia lor urăți, huiduiți și huliti de oameni, de Dzeu bătuți cu dreptatea sfântă, sărăcind în cinste și omenie, în nume și bunăstare cu față veștedă și palizi ca moartea, fiindcă Dzeu prin conștiința dată omului îi muștră în toată viața lor pentru fărâdelegă săvârșită, iar dincolo de mormânt îi muștră că nu vor intra în ceata părinților lor, ci ce e mai mult, blăstămul acestora și acolo îi va urmări ca pe niște lăpădați și fii perduți.

Căci „precum un ban“ ca să vă grăiesc cu sf. Ioan Gură de aur „oare nu poartă scriptura Impăratului, nu are preț în negoț, așa nici creștinul, care n'are statornicie cu credința în legea sa“. Iar sf. Părinte Atanasie scrie așa: „Dacă cineva nu va păstra credința, legea, întregă și nepătată, fără îndoială va peri în veaci“.

Aminte să vă fie dară, iubiților, cât trăiți cuvintele lui David proroc: „Făclia picioarelor mele este legea ta“.

Și acum să ne ridicăm, iubiților, ochii și inimile către înălțimea cerurilor, unde tronează în toată mărirea sa Dzeul părinților noștri și să oădem către dansul cu cuvintele prorocului David: „Înțelepțește-ne și vom cânta legea Ta și o vom păzi pe ea pururea cu toată inima noastră, și vom păzi legea Ta pururea în veac și în veacul veacului“.

Dă-ne, Părinte al cerurilor, acest dar, acea înțelepciune, ca cu toții să ne știm însufleși de legea curatei credințe cea întru Tine, și precum Mironosițele femei cu miruri la groapa fiului Tău au mănecat cu mănecare adâncă, ca să-și arate recunoștința pentru mântuirea adusă lor, și precum fără strămutare părinții sfinți noastre credințe, cari prin vărsarea prețutului lor sânge au arătat rodul statorniciei lor, iar străbunii noștri ca tot atâția, cari în legea ta sfântă și curată au adormit, au dovedit minunată statornicie și credință, dă-ne Doamne, ca și noi să mănecăm cu mănecare de noapte, de când adevărat începem a cunoaște adevărurile buzelor Tale să te primim și să te ținem cu sfințenie până în capăt. Și pentru ca să avem și noi mângăierea poporului Tău David: „aceasta m'a mângăiat întru smerenia mea, că legea Ta am păzit“, iată Doamne făgăduință tare punem, făgăduință cu jurământ înaintea Ta: „Și vom păzi legea Ta pururea în veac și în veacul veacului“ Amin.

NOUȚĂȚI.

Inscrierile la universitatea din Budapesta și din Cluj pe semestrul al doilea se încep în 7 Ianuarie n. După acest termen înscrierile se mai pot face numai cu învoirea specială a rectorului universității.

Comune mari. Comunele mici Șinca veche și Șinca nouă din comit. Făgărașului, în urma dispoziției date de ministerul de interne, au fost declarate comune mari.

La camera de comerț și industrie din Brașov au fost aleși membri dintre români: în secția comercială dnl Ion Ciurcu, Dușoiu și Săbădeanu, membru suplent dl Ilie Savu; în secția industrială dnl Dim. Căpățînă și Eug. Precup.

Manevrele mari, ce se țin în prezența împăratului, în anul 1910 vor avea loc în Galiția sau în părțile sudice ale țării noastre. Astfel vor fi luate în considerare corpurile de armată din Cașovia, Przemisl, Lemberg, Timișoara și Sibiu. Hotărâre definitivă încă nu s'a luat.

Una alta. Din geografia unor confrăți. Cetim: „Ladislau Lukacs s'a născut în 1850 la Zalathna... În 1878 l-au ales deputat în cercul Magyar-Igery sau Grabendorf(!)... în 1896 s'a ales deputat la Abrud-banya“. Mai lipsește numai — Coloșvarul și Noghi-sebenul din claiă pește grămadă a confratelui.

Târg de țară în Sibiu se va ținea în Ianuarie, și adevă în 6 și 7 târg de vite, în 8 și 9 târg de cai, iar în 10, 11 și 12 Ianuarie n. târg de mărfuri.

Obiceiuri. Un folclorist a adunat de ourând câteva obiceiuri din popor, găsite în părțile de nord ale Italiei. Unele din obiceiurile acestea se asemănă cu ale poporului nostru... Iată dintr'ânsele câteva „leacuri“ întrebuințate în ținuturile italiene: Dacă cineva suferă de dureri în părțile corpului, i se fac diverse semne, mai ales oruci, d'asupra locului dureros, cu ajutorul unui ban, și se rostesc rugăciuni anumite, în vremea când se fac astfel de semne. Pentru receală se ia o omidă de varză, se pune într'un săculeț și se atarnă de gâtul celui recit, fără ca el să știe ce s'a pus în săculeț; bolnavul, firește, se vindecă. Dacă ai junghiuri, tai o găină friptă până ce iese fierbinte, și bucățile tăiate le așezi pe piept. Cel bolnăvit de insolatie sau de soare sec, își pune un pârhar de apă în vârful capului și stă așa în bătaia soarelui; îndată ce s'a înălțit apa din pârhar, boala a pierit fără doar și poate...

Doamna Emilia Sasu n. Tilea din Blăjeș întru amintirea scumpilor săi răposati: părinți, frați și surori a binevoit a dona „Reuniunii femeilor de religieuna gr. cat. și gr. or. din comitatul Târnaveni-mici“ suma de 5 cor.

Târg de vite de prăsilă. Al XXI-ea târg de vite cornute de prăsilă periodic, subvenționat de stat și de comitat se va ținea în Sibiu în 30 și 31 Martie 1910, și va fi împreunat cu distribuirea de premii și diplome de laudă.

La fondul de 20 bani al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“ pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare a mai dăruit: Ioan Muntean, sodal mașinist 20 bani, Nicolae Popovici, ped. curs. III. 40 bani, Stefan Doichiță, sodal frizer 20 bani, Adam Basarabă, paroh (Romos) 40 bani, Nicolae Chirca, sodal rotar 20 bani, Ioan Măgian, comers. (Calvasăr) 1 cor., George Vărtan, oroirot 20 bani și Victor Tordășianu, prez. 10 bani.

Tristă comemorare. Aniversarea cutremurului din 1908 dela Messina s'a comemorat îndeosebi în comunele devastate ale Italiei. Depeși nenumărate s'au trimis primarilor din aceste comune. Locuitorii nefericitului oraș au stat deștepti toată noaptea, amintindu-și catastrofa din anul trecut. Episcopul din Messina a oficiat un serviciu divin pe un altar ridicat în mijlocul cimiterului și a dat binecuvântarea sa victimelor cutremurului în mijlocul emoțiunii celor de față.

Nonorocirea dela Uhersko. Ministrul austriac al căilor ferate a răspuns unei interpelări privitoare la ciocnirea trenurilor dela Uhersko și a declarat că au fost 13 uciși și tot atâția răniți. Ministrul spune, că instrucțiunile existente, aplicate conștiincios, sunt de ajuns pentru împedecarea accidentelor de acest fel. Accidentul d'acum e atribuit numai greșelii funcționarului de serviciu.

În afacerea otrăvirii locotenentului Hofrichter se scrie, că tatăl său, mort pe neașteptate în anul trecut, va fi desgro-pat, ca să se stabilească din ce cauză a murit, și nu cumva a fost și el otrăvit?

Progres în cultură. Din inițiativa generalissimului Șevket-Pașa s'a făcut un remarcabil progres în obiceiul militarilor turoi. În săptămâna trecută Luni, la casarma Taxim soldații regimentului nr. 8 de infanterie din Constantinopol au mănecat la masă după obiceiul european cu furculițe, pentru întâia oară în viața lor, și nu cu degetele ca până atunci. Soldații s'au dovedit foarte îndemânatici în noul metod de mâncare, spre bucuria deosebită a lui Șevket-Pașa, care va introduce acum reforma aceasta și în alte corpuri ale armatei otomane.

Camera franceză a votat un proiect de lege, prin care comuna Paris este împunernicită a contracta un împrumut de 900 de milioane franci pentru înfrumusețarea orașului și pentru îmbunătățirea stărilor sanitare în Paris.

Critica manevrelor. Arhiducele moștenitor de tron Francisc Ferdinand a publicat observările sale critice asupra manevrelor ultime ținute în Moravia. În scrierea sa arhiducele arată greșelile de tactică și operativă ce s'au arătat la întrebunțarea cavaleriei, a artileriei și în alte chestiuni militare.

În apropierea sărbătorilor. Daruri potrivite de Crăciun și de Anul nou, cărți de literatură românească, se găsesc expuse în vitrinele Librăriei noastre Arhidiecezane.

Cărți și reviste.

Regulament de serviciu, a apărut I și III parte, Jurământul și Art. marțial pentru armata comună c. și r., compus de Dem. Bardosi, căpitan c. și r. în reg. nr. 5 de inf., Ediția III a autorului. Tip. A. Todoran, Gherla la 1910. Prețul 65 fileri.

„Mizerie, boală, crimă și degenerare, sau alcoolismul și urmările lui din punct de vedere economic, igienic, moral și național“. Conferință pentru combaterea alcoolizmului de Pr. D. Voniga, va apărea în curând. Opul se va estinde circa pe 8 coale tipar. Ceice vor să aibă această lucrare îndată după apariția ei în volum, să se adreseze autorului în Gyirok (Temes).

În „Editura Minervei“ din București au mai apărut și ni s'au trimis următoarele cărți de valoare: *Călimăriul Minervei*, pe anul 1910. Prețul 1 leu 25 bani. *Noul Testament*, partea întâia, evangeliile, de Arhierul Sofronie Craioveanul, prețul 4 lei. *Veseliul Ștengar*, de Björnsterne Björnson, traducere, prețul 1 leu 50 bani. *Anecdote nouă* de Th. D. Speranția, prețul 1 leu 50 bani. *Exposiții și Balade*, de Ion Bărsăneanu, prețul 1 leu 50 bani. Din Biblioteca teatrului național, editată tot de Minerva, apoi numerii 1-4, anume: *Heidelbergul de altă dată*, piesă în 5 acte, traducere de Ovid Densusăeanu, prețul 40 bani. *Guștin Notariul*, comedie în 5 acte, tradusă de Al. Brătescu-Voinesti. *Un faliment*, piesă în patru acte, trad. de I. B. Hétrat, cu câte 45 bani, și *Sanda*, piesă în trei acte, de Al. G. Florescu, prețul 35 bani. în fine, din Biblioteca Minervei, au apărut broșurile 47 până la 62, anume: *Amintiri dela Sebastopol*, vol. I și II, Cinci ani de mișcare literară, de Dr. Sextil Pașcaru. *Tuberculoza*, de Dr. I. Duscian. *Mănușchiul de rugioare*, trad. de Natalia Iosif. *Nuvele arabe*, de N. Pandelea. *Erupția Vulcanului Kerkatoa*, trad. de Șc. Georgescu. *Minunata poveste a lui Petre Schlemihl*, trad. de C. B. T. Poveste. de Nicol. Gogol, trad. de N. Dunăreanu. *Mustrările Doamnei Caudel*, trad. de I. Raduț. *Educațiunea morală*, de I. Slavici. *Pagini alese*, trad. de N. Pandelea. Pentru părinți și copii, trad. de Șc. Georgescu. *Astronomie populară*, trad. de V. Anestin. *Asia*, roman. trad. de Nic. Pastia și Albert Savarus, novelă trad. de Const. Călugăru. *Fiecare broșură 20 bani*. Se pot comanda toate prin librăria arhidiecezană din Sibiu (Nagy-szeben).

Poșta redacției.

Dlul T. Stoianovici în *Tohanul-mare*. Domnul respectiv e învățător în Gurăului (Gurăr) posta ultimă Orlat.

Dlul P. M. în S. Din pricina ex-lexului congrua nu poate fi asemnată. După votarea bugetului însă se va așezna. Cu privire la întrebarea cealaltă, conformați-vă concursului publicat, în care se spune, că pentru toate rugățile termenul de înaintare e 31 Decembrie v.

Teatru german.

Luni: *Der dunkle Punkt*, comedie. Marti: *Dorf u. Stadt*, în beneficiul artistei Geiger. Mercuri: *Die geschiedene Frau*, operetă. Joi d. a.: *Orpheus in der Unterwelt*, sara: *Eine Nacht in Venedig*. Sâmbătă: *Tannhäuser*, (Parodie).

Creșterea dinților la copii

Nu vă neliniștiți de creșterea dinților la copii, ci dați-le *Emulsiunea lui Scott*, și nu veți mai avea nopți fără somn. Veți fi surprinși de ușoara și nedureroasa creștere a dinților. 8 (330) 3-4

Emulsiunea lui Scott

conține în formă ușor de mistuit toate materiile recerute pentru creșterea unor dințișori drepti, albi și tari. Curățenia și efectul

Emulsiunea lui Scott sunt neîntrecute. „Scott“ priește bine chiar și celui mai slab organism. *Emulsiunea lui Scott* este și rămâne Emulsiune model.

Prețul unei sticle originale c. 2-50. Se găsește în toate farmaciile.

Nr. 632/909.

[459] 2-3

Concurs repetit.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a **Cristur**, în protopresbiteratul Devei, prin această să publică din nou concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B., pentru dotațiunea dela stat.

Concurenții au ași așterne suplicile de

concurs, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu, în termenul sus indicat, și a să prezenta în timpul și modul prescriș în Regulamentul pentru parohii în vre-o Duminecă sau sârbătoare la biserica din această parohie spre a cânta, predica și eventual a celebra sf. liturgie.

Deva, 22 Noemvrie 1909.

Oficiul protopresbiterat rom. gr.-or., în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre
protopresbiter.

Daruri de Crăciun!

Toți cei cari doresc a cauza în sânul familiei și rudeniilor bucurie cu ocazia sărbătorilor **Nașterii Domnului** să nu întârzie a-se adresa cu toată încrederea **Librăriei Arhidiecezane din Sibiu**, de unde pot procura următoarele obiecte potrivite pentru daruri:

Cărți:

	K f		K f
Andersen, Povestiri	2-	Hodoș, Martirii, roman istoric	1-50
Anghel, Fantazii, poezii	1-50	„ Departate de lume, novele	1-50
Agârbiceanu, In clasa cultă, novele	1-80	„ Pofită bună, carte de buc.	3-
Augier, Gireriu notarul, teatru	-45	Ispirescu, Povestile unchiașului sfântos	1-50
Adam, Constanța pitorească	2-	Iorga, Istoria Românilor pentru poporul Român	3-
Basme din toate ținuturile rom.	1-90	Lupaș, Monografia lui Șaguna legată	6-
Bulver, Ultimele zile ale cetății Pompei	3-	Lecca, Dreptul vieții, roman	2-
Beldiceanu, Taina	1-50	Maier, Bibl. copiilor și a tinerimei, vol. 2, 3, 4, a	1-
Boteni, Din satul nostru	1-50	Maupassant, Ivetta, roman	-75
Bernordin, Paul și Virginia, roman	1-	„ Dșoara Fifi, novelă	-75
Biörnson, Falimentul, teatru	-45	„ Povestiri, traduc. de Sadoveanu	2-
Bârsan, Mărul, dramă	1-	Meyer-Förster, Heidelbergul de altădată, teatru	-40
„ Ramuri, novele	2-	Negri, Versuri, proză, scrieri	1-50
Barcianu, Dicționar german-român, broș. 8-, leg.	10-	Neculcea, O seamă de cuvinte	-35
„ roman-german sub tipar		Olmezu, Povești rimate	-35
Codreanu, Suflete de Copii, povești	-80	Omer, Iliade, trad. de Murnu	4-
Caraivan, Povești de pretutindeni	2-	Onciul, Din istoria României	-35
Cazaban, Chipuri și suflete, novele	1-50	Panciu, Graiul vremurilor, povești	2-
Ciocărlan, Pe plaiuri, novele	1-50	Pitiș, Poezii	1-
Cantemir, Descrierea Moldovei	1-90	Puscariu, Fragmente ist. despre boerii din țara Făgărașului, vol. I. -40, vol. II. -60, vol. III. -80, vol. IV.	5-20
Caterly, României	2-50	Povestiri de-ale lui Moș-Barbă-Albă	1-
Daudet, Sapho, roman	1-50	Russu-Șirianu, Iobăgia I.	3-
Dumbravă Haiducul, roman	2-	Răduceanu, Cooperația și sistemele cooperative	-60
Dostoevski, Crimă și pedeapsă, I/II roman	4-	Slavici, Povești	1-50
Delavrancea, Apus de soare, dramă	2-	Silvan, Valea albă, roman	1-50
„ Sultănică, Novele	2-	Sandu, Pescar de Islanda, roman	1-50
Dunăreanu, Răsplata, novele	1-50	Sadoveanu, Oameni și locuri, nov.	2-
Eminescu, Poezii	1-50	„ Cântecul amintirii,	2-
„ Proză	1-	Șpan, Viața și act. lui Dr. Barcianu Școala lui Șaguna	1-
„ Lais, comedie	1-	Theodorian, Sângele Solovenilor, roman	1-50
Farago, Versuri	1-50	„ Calea sufletului, nov.	1-50
Florescu, Sanda, teatru	-35	Schiller, Fecioara dela Orlean, dramă, trad. de M. Cunțan	-90
Goga, Ne chiamă pământul, poezii	2-	Vlahuță, Poezii	2-
„ Poezii	2-	„ Din trecutul nostru	3-50
Gorun, Robinson în țara Românească, roman	1-	„ File rupte	2-50
Gane, Spice, novele	2-	„ Clipe de liniște, novele	1-50
Gârleanu, Bătrânii, novele	3-		
„ Intr'o noapte de mai, novele	2-		
Genlis, Povestiri morale pentru tinerime	1-50		
Iosif, A fost odată, poveste în versuri	-30		
Holban, Oameni celebri	3-50		

Iosif Neskudla, Olmütz

fabrică de stofe bisericesti, paramente recușite de metal și prapore.

Recomandă: **Feloane, ornate pentru Diaconi, Patrafire, Prapore, Steaguri pentru societăți, Baldachine** etc. confecționate exact după ritual gr.-ortodox, apoi **Potire, Cruci, Cădelnițe, Candile, Discuri, Stea, Copie, Lingurițe** și a predat pentru orice comande

reprezentanța sa

Librăriei arhidiecezane, Sibiu,

de unde obiectele sunt numite se pot procura cu prețuri de fabrică afară din cale moderate; tot la Librăria arhidiecezană

(103) 45-52 se execută și încasările numitei firme.

„AJUTORUL“, societate pe acții, Șeica-mare.

Convocare.

Domnii acționari ai societății pe acții „Ajutorul“ să invite prin această, conf. 16 din statute la

I-a adunare generală ordinară,

ce se va ținea în Șeica-mare în 18 Ianuarie stilul nou a. c. la 9 oare în institutul.

Obiectele:

1. Constatarea acționarii prezenți și acțiilor reprezentate.
2. Deschiderea adunării.
3. Numirea notarului de cătră prezident și alegerea alor 2 membri scrutați.
4. Constatarea solvirii capitalului social.
5. Raportul direcțiunii.
6. Raportul comitetului de supraveghiere.
7. Prezentarea bilanțului.
8. Decisiuni privitoare la institut și eventual ridicarea capitalului social cu coroane, sau cu o sumă mai mare.
9. Eventuale propuneri.

Șeica-mare, 1 Ianuarie 1910.

[460] 1-1

Direcțiunea:

Activa.		Bilanț cu 31 Decemvrie 1909		Pasiva.	
	K f		K f		K f
Cassa	9 543-98	Capital social	30 000-00		
Escont	84,351-28	Fond de rezervă	55 000-00		
Imprumuturi hipotecare	5,140-00	Depuneri spre fructificare	55 000-00		
Credite personale	7,346-00	Reescont	18 000-00		
Spese de fondare	348-56	Interese transitoare pe 1910	2 000-00		
Mobilier	177-48	Profit curat	2 000-00		
Interese anticipate la reescont	284-86				
	107,192-16				

Debit.**Profite și Perderi.**

	K f		K f
Interese :		Interese :	
după depun. sau fructif.	286 14	dela cambii escontate	2 000-00
după capitalul social	104-72	dela imprumuturi hipotecare	18 000-00
	390-86	dela credite personale	2 000-00
Spese :			
porto postal	10-10		
Profit curat	2,099-43		
	2,500-39		

Șeica-mare, 31 Decemvrie 1909.

Direcțiunea:

P. Morușca m. p.
prezident.

Ioan Nistor m. p.
membru în dir.

Confrontând aceste conturi cu registrele principale și auxiliare le-am aflat în deplină ordine

Șeica-mare, 1 Ianuarie 1910.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. Nicolae Ittu m. p.
prezident.

Const. Tipuriță m. p.

Andrei V. Blot m. p.

În atențiunea bibliotecelor parohiale.

Dela Librăria arhidiecezană se pot procura următoarele cărți cu prețuri reduse:

	în loc de	numai		în loc de	numai
Cosma, Secretul Podgoranului	5-	3-85	Eliade, Filozofia lui LaFontaine	2-	1-60
Crasescu, Ovreiul, roman	2-	1-60	Euripide, Ecuba și Ifigenia în Aulis	1-50	1-20
Culegeri literare	2-	1-60	Euripide, Ifigenia în Tauria	-60	-40
Dalamestra, Dicționar macedo-român	2-	1-80	Euripide, Ifigenia Florantin, Reforma metodelor	2-50	-50
Dame, Nouveau dictionair roumain franeais	5-	3-90	Fagure, Schițe	2-50	1-35
Dame, Nouveau dictionair franeais roumain	5-	3-90	Filip, Monografia raselor de găini	2-	1-70
Dame, Istoria României contimporane	2-50	2-20	Fortunatu, Cultura prunului	2-	1-60
Demetrescu, Izvoade	1-80	1-50	Freytag, Dare și avere, vol. I. 3-50 cu 2-50, vol. II	3-	2-25
„ Priveliști	3-50	2-90	Gane, Păcate mărturisite	3-	2-20
„ Senzitive	1-	-75	„ Zile trăite	3-	2-20
Demetriad, Opere dramatice	5-50	5-10	„ Pagini răslețe	2-50	2-20
Densușianu, Români buni și Români răi	1-50	1-	Gabrovanu, Dina și Dana	2-	1-50
Derblich, Afecțiunile simulate	4-50	2-80	Georgescu, Albanezii	3-	2-30
Dimitrescu, Quatrene	1-	-80	Ghica, Scrisori cătră V. Alexandri	3-50	2-50
Din serierile și cuvântările lui I. C. Brătianu	3-	2-	Ghica, Convorbiri ec. I/II	5-	4-
Dinescu, Metodă pract. de cusut, croit etc.	4-50	2-30	„ III	1-50	1-20
Duțescu-Duțu, Considerațiuni critice asupra poeziei noastre populare	2-50	1-50	Gorun, Alb și negru	3-	1-80
Duțescu-Duțu, Jianu	1-	-90	„ Câteva versuri	2-	1-50
			Grama, A magyar nyelv tanitása	4-	3-20
			Grigoriu, Teatru de familie	5-	4-40

Recușite de scris se pot procura de la **Librăria arhidiecezană**